

Protokoll från samrådsmöte med sakägare, särskilt berörda och allmänhet den 2 november 2015

Närvarande vid mötet:

Mattias Norrman	VD	Viavest
Teresia Kling	Miljökonsult	Ramböll
Peter Feuerbach	Våtmarksexpert	Hushållningssällskapet i Halland
Claes André	Grod- och kräldjursexpert Professor, bevarandebiologi	Nature Artbevarande
Harald Lundström	Trafikexpert	Ramböll
Mårten Tagaeus	Partner	Magnusson Advokatbyrå
Jessica Nilsson	Biträdande jurist	Magnusson Advokatbyrå

Ytterligare närvarande vid mötet: se bifogad deltagarlista, Bilaga 1.

Kallelse till samrådsmöte har skett genom brev eller motsvarande enligt särskilt upprättad sändlista och genom kungörelse i Göteborgsposten, den 15 oktober samt Mölndalsposten den 22 oktober, se Bilaga 2. Samrådsunderlag jämte information om samrådsmöte och skriftlig samrådsfrist har vidare funnits tillgängligt på Viavests hemsida sedan den 15 oktober.

Samrådsmötet pågick i över fyra timmar och ett stort antal mötesdeltagare ställde frågor och yttrade sig över den planerade verksamheten. *Någon exakt återgivning av vad som förevarit vid mötet ges inte. Ifrågavarande protokoll speglar istället de principiella frågor och synpunkter som framkom under mötet. De frågor och synpunkter som lämnades återges inte kronologiskt utan samlas ämnesvis i slutet av dokumentet under den rubrik som bedöms mest aktuell.*

Syftet med mötet

Mötet inleddes med att Mattias Norrman hälsade alla välkomna och presenterade Viavests projektgrupp för ansökan om nytt miljötillstånd (se förteckning över närvarande ovan).

Syftet med samrådsmötet var att presentera bakgrunden till att Viavest söker nytt miljötillstånd för verksamheten, hur bolaget har tänkt gå vidare i processen och att samla in synpunkter angående om några särskilda frågor bör lyftas i kommande ansökan och miljökonsekvensbeskrivning.

Det konstaterades att det är positivt om så många synpunkter som möjligt kommer in under samrådsskedet, så att ansökans underlag blir så bra och heltäckande som möjligt.

Beskrivning av Viavests verksamhet

Mattias Norrman redogjorde kort för Viavests verksamhet. För en redogörelse i denna del hänvisas till relevanta delar av bifogad presentation, [bilaga 4](#).

Bakgrunden till ansökan

Teresia Kling redogjorde för bakgrunden till aktuellt samrådsmöte enligt följande.

Viavest har tidigare samrått om anläggandet av en deponi på fastigheten Dvärred 4:15, och lämnade under hösten 2014 in en tillståndsansökan till mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt (mål M 3731-14). Under handläggningen av målet framkom värdefulla synpunkter på den föreslagna utformningen från såväl remissinstanser som enskilda sakägare. Viavest har tagit till sig dessa synpunkter och efter utredningar av särskilt sakkunniga beslutat att justera utformningen av den planerade deponin. Den nya gestaltningen omfattar sådana förändringar att bolaget inom kort avser att återkalla nu ingiven ansökan och samråda på nytt för att sedan återkomma med en ny tillståndsansökan strax efter årsskiftet 2016. Aktuellt samrådsmöte syftar till att informera om det nya förslaget på deponin och inhämta synpunkter på detta inför upprättande av miljökonsekvensbeskrivning inför kommande tillståndsansökan.

Upplyningsvis får anföras att ovan nämnda ansökan återkallades den 9 november 2015. Målet är numer avskrivet.

Nytt förslag – principiell beskrivning av verksamheten

Teresia Kling redogjorde översiktligt för principerna bakom den nya utformningen av den inerta deponin och uppgav härvid följande.

Deponering är tänkt att göras inom två olika delområden (norra respektive södra området). Det norra området rymmer ungefär 345 000 m³ och det södra området ungefär 1,16 miljoner m³, totalt ca 1,5 miljoner m³. Med en snittvikt på 1,8 ton/m³ innebär det sammantaget att ungefär 2,7 miljoner ton massor kan deponeras inom de två delområdena. Verksamheten kommer huvudsakligen att bedrivas dagtid kl. 06 – 18.

Grundtanken i det nya förslaget är att utformningen av deponin anpassas efter det omgivande områdets naturliga förutsättningar i syfte att tillskapa ett fungerande ekosystem som värnar det växt- och djurliv som idag finns på platsen och skapar bättre möjligheter för en framtida rik flora och fauna på platsen. Tanken är att skapa en deponi som harmoniserar med omgivningen och som höjer naturvärdena i området. Den tilltänkta deponin bedöms ha förutsättningar att erbjuda utmärkta livsmiljöer för arter

som i dagsläget förekommer inom området men även attrahera etablering av andra arter som idag finns utanför området.

Båda det norra och det södra delområdet består av dalgångar med våtmark. I det norra området finns en stark population av åkergroda. Tidigare förslag bestod av att fylla igenom de två dalgångarna genom uppläggning av massor. Det nya förslaget syftar till att värna värdefull våtmark i så stor utsträckning som möjligt genom att massorna läggs på befintliga höjdryggar istället för att helt fylla igen dalgångarna.

Den norra våtmarken, vilken har bedömts innehålla högst naturvärden, kommer genom detta förfarande att lämnas helt intakt vilket värnar såväl själva våtmarken som den starka population av åkergroda som förekommer där. I norr kommer därmed hela våtmarken att undantas från utfyllnad och massorna kommer helt och hållet att läggas på höjdryggarna och förlänga dessa. På det södra delområdet är naturvärdena inte lika höga och området är genom ställverket påverkat av mänsklig aktivitet. I detta område dominerar vanlig groda men åkergroda förekommer i mindre omfattning. I södra området kommer större delen av våtmarken att tas i anspråk. För att säkerställa att ingen menlig påverkan sker på groddjuren kommer förebyggande skyddsåtgärder att vidtas. Dessa kommer syfta till att dels förhindra groddjursmortalitet och dels upprätthålla områdenas ekologiska funktion som fortplantnings- och viloplats. Viavest utreder för närvarande tillsammans med Claes Andrén och Peter Feuerbach möjligheterna att skapa ytterligare våtmarker som en ersättning för den våtmark som tas i anspråk i söder.

Upplyningsvis har bolaget efter mötet, i samråd med Claes Andrén och Peter Feuerbach beslutat sig för att som förebyggande skyddsåtgärd för groddjuren anlägga ytterligare våtmarksområden öster och söder om den planerade deponin. Våtmarkerna kommer storleksmässigt att vara i paritet med det våtmarksområde som ianspråk tas i söder och dess effekt för skyddsvärda arter kommer att följas upp av Claes Andrén innan deponiverksamheten påbörjas.

Den bäckfåra som idag går rakt igenom det tilltänkta deponiområdet kommer vidare att dras om och därmed helt undantas från kontakt med deponin. I detta vattendrag kommer även skapas förutsättningar för etablering av havsöring. På området kommer anläggas våtmarksterrasser vilka kommer utgöra attraktiva livsmiljöer för såväl åkergrodan som andra arter. Allt lakvatten från deponin kommer att renas i en våtmarksanläggning innan utsläpp till recipient.

För en utförligare redogörelse för den planerade verksamheten, se, [bilaga 3](#).

Miljöpåverkan

Teresia Kling redogjorde översiktligt för den miljöpåverkan den ansökta verksamheten förväntas ha och Viavests aktiva samarbete med särskilt sakkunniga för att säkerställa att denna hålls på en godtagbar nivå. För en redogörelse i denna del, se samrådsunderlag, bilaga 3.

Teresia Kling förtydligade att en ny bullerutredning avseende den förändrade utformningen kommer att utföras. Denna kommer att omfatta såväl själva

deponiverksamheten som följdverksamhet i form av transporter. Resultatet från denna kommer att redovisas i kommande MKB.

Teknisk utformning av planerad verksamhet

Peter Feuerbach redogjorde för den tekniska utformningen av planerad verksamhet. För en redogörelse i denna del, se samrådspresentation och 3.2 – 3.3. i samrådsunderlaget, bilaga 3.

Verksamhetens påverkan på skyddade grod- och kräldjur

Claes Andréén redogjorde för den planerade verksamhetens påverkan på skyddsvärda arter, främst åkergroda men även mindre vattensalamander och vanlig groda. Claes Andréén uppgav härvid att det finns en stark population av åkergroda i det norra av de två planerade delområdena på deponin. Våtmarksområdet i det norra området kommer att undantas helt från utfyllnad av massor för att värna såväl våtmarken som åkergrodan. Massutfyllnad kommer inom det norra området göras längs befintliga höjdryggar genom en förlängning av dessa. I det södra området kommer våtmarken till stor del att fyllas igenom av massor. Viavest kommer vidta förebyggande skyddsåtgärder för att säkerställa att förutsättningarna för åkergrodan inte försämras med den planerade verksamheten. Utförandet av skyddsåtgärder kommer bevakas av Claes Andréén.

För en ytterligare redogörelse i denna del, se samrådspresentation, bilaga 4.

Transporter

Harald Lundström redogjorde för den förväntade trafikökningen med anledning av den planerade deponin och Viavests förslag på trafiksäkerhetsförbättrande åtgärder på Norra Hällesåkersvägen och uppgav härvid i sammanfattning följande.

Den planerade deponiverksamheten ger upphov till ett ökat antal transporter på västra delen av Norra Hällesåkersvägen. Totalt bedöms trafiken på Norra Hällesåkersvägen till följd av planerad verksamhet öka från dagens nivåer med ca 5-6%. Vad beträffar tunga transporter bedöms denna öka med ca 60-70 %. Viavest för dialog med Trafikverket och Mölndals stad för att identifiera lämpliga trafiksäkerhetsförbättrande åtgärder. Viavest har i dessa diskussioner hittills lyft fram behovet av hastighetsdämpande åtgärder, ombyggnad av befintliga busshållplatser till timglashållplatser samt anläggandet av säkra passager för oskyddade trafikanter. Dialogen är pågående och andra lösningar kan komma ifråga.

För en redogörelse i denna del, se samrådspresentation och avsnitt 3.4 samt 5.5 i samrådsunderlaget, bilaga 3.

Upplysningsvis har bolaget efter samrådsmötena med myndigheter och allmänhet i samråd med Harald Lundström tagit fram ett nytt förslag för hantering av trafikfrågan som går ut på en separation av de oskyddade trafikanterna från fordonstrafiken i form av en gång- och cykelbana. Bolaget föreslår även en sänkning av den skyltade hastigheten på vägen till 50 km/h. Ovan redovisade förslag är därmed inte längre aktuellt.

Skriftligt samråd

Teresia Kling informerade om att det finns möjlighet att lämna skriftliga synpunkter på den planerade verksamheten och att dessa ska vara henne tillhanda senast den 16 november och ställs till:

teresia.kling@ramboll.se alternativt Ramböll Sverige AB, Miljöenheten, Teresia Kling Box 5343, 402 27 Göteborg.

Fortsatta tillståndsprocessen (tidplan)

Teresia Kling redogjorde för den fortsatta tillståndsprocessen och tidplanen och uppgav härvid att en tillståndsansökan förväntas ges in efter årsskiftet 2015/2016.

Huvudsakliga frågor och synpunkter

Allmänt

På fråga om behovet av en deponi och varför massorna inte kan användas istället för att deponeras uppgav Mårten Tagaeus att det kommer att finnas ett stort samhällsligt behov av att deponera framförallt inerta lermassor som uppkommer vid de stora infrastrukturprojekten som är planerade i regionen. Lermassor utgör inte ett lämpligt byggmaterial eftersom lera saknar stabila egenskaper. Denna typ av massor måste därför deponeras och Viavest har i Dvärred hittat en lämplig plats för att bedriva verksamhet som tillgodoser detta behov.

På fråga om massornas ursprung och om de kommer uppstå i samband med anläggandet av Västlänken uppgav Mårten Tagaeus att det inte är möjligt att på förhand peka ut exakt från vilka projekt de inerta massorna kommer att uppstå från eftersom det allmänna är skyldigt att följa upphandlingslagstiftningen när det upphandlar tjänster.

Det ställdes frågor om allmänheten kunde få ta del av utredningarna i ärendet redan nu. Mårten Tagaeus klargjorde härvid att relevanta utredningar kommer att redovisas i ansökan och därmed finnas tillgängliga när denna ges in. Vid ett samrådsmöte i ett miljötillståndsärende presenterar den sökande den övergripande utformningen av verksamheten och dess förväntade miljökonsekvenser. Syftet är inte att vid mötet ha alla svar färdiga utan att inhämta externa synpunkter på vilka frågeställningar som sökanden bör utreda närmare. Det är därför naturligt att alla utredningar inte är färdigställda i samrådsskedet.

Lokalisering

Det uttrycktes önskemål om att bolaget på ett tydligt sätt skulle redovisa valet av plats för den tilltänkta deponiverksamheten och alternativa lokaliseringar i kommande MKB. Mårten Tagaeus uppgav härvid att en lokaliseringsutredning sedan tidigare är gjord men att denna fråga kommer att redovisas ytterligare i kommande MKB.

Planerad verksamhet

På fråga om de inerta massornas egenskaper klargjorde Teresia Kling att begreppet inerta massor innebär sådant material som inte förändras väsentligt fysikaliskt, kemiskt eller biologiskt. Inert avfall varken löses upp, brinner eller reagerar fysikaliskt eller kemiskt. Inert avfall bryts inte heller ned biologiskt eller inverkar på andra material som det kommer i kontakt med på ett sätt som kan orsaka skador på miljön eller människors hälsa.

Det ställdes vidare frågor kring möjlig förekomst av tungmetaller såsom kadmium, krom och dioxiner i massorna. Peter Feuerbach uppgav att frågan är noterad och kommer belysas i kommande MKB.

Frågor ställdes kring masskontroll och hur Viavest har tänkt säkerställa att massorna inte är förorenade. Teresia Kling och Mårten Tagaeus uppgav att det finns rättsliga krav på noggrann kontroll av de massor som tas in på en deponi och att bolaget kommer följa dessa. Frågan om masskontroll och bolagets rutiner för att säkerställa att massorna är inerta kommer att belysas i kommande MKB.

På fråga om krossning kommer ske i den planerade verksamheten uppgav Mårten Tagaeus och Teresia Kling att krossning endast kommer att ske avseende material som ska användas till konstruktion av vägar- och vägplaner inom deponiområdet. Inget material kommer alltså krossas för att läggas på deponi utan krossning kommer ske för konstruktionsändamål inom området. Det rör sig om en liten mängd (10 000 ton per år) och de förväntade miljökonsekvenserna från denna verksamhet är mycket små. Uppskattningsvis rör det sig totalt om ca en veckas krossning per år. Bolaget kommer i prövningen att meddelas ett bullervillkor och detta måste bolaget innehålla vid bedrivande av all verksamhet (inklusive krossning). Förväntade miljökonsekvenser från krossning samt skyddsåtgärder kommer belysas i kommande MKB.

På fråga om i vilken ordning alla delmoment i projektet kommer anläggas uppgav Peter Feuerbach att frågan kommer belysas i kommande MKB.

Naturvärden och platspecifika förutsättningar

Det ställdes fråga kring om det finns flytlera på den tilltänkta deponiplatsen. Teresia Kling uppgav att en geoteknisk utredning kommer att utföras och redovisas i MKB:n.

Det ställdes fråga huruvida sökt verksamhet förväntas påverka fågellivet i området. Mårten Tagaeus uppgav härvid att ornitologen Jan Pettersson har gjort en utförlig fågelinventering av såväl häckande arter som rovfågelspaning och inte funnit några hinder ur fågelsynpunkt föreligger avseende den tilltänkta verksamheten. Den planerade verksamhetens påverkan på fågellivet kommer belysas i kommande MKB.

En mötesdeltagare uppgav att det förekommer häckande korp invid ett unikt område med rasblock inom eller i anslutning till området vilket riskerar att påverkas av den planerade verksamheten. Mårten Tagaeus tackade för synpunkten och uppgav att Jan Pettersson kommer få ta del av denna uppgift och uttala sig om detta i kommande MKB.

Mötesdeltagare ställde frågor kring påverkan på åkergrodan från den planerade verksamheten. Claes Andrén uppgav att skyddsåtgärder i form av bland annat våtmarksterasser kommer att anläggas under hans ledning för att skapa attraktiva miljöer för grodorna. Skyddsåtgärderna för åkergrodan måste vidtas och få effekt innan något område som de idag använder tas i anspråk. Verksamhetens påverkan på åkergrodan och planerade skyddsåtgärder kommer beskrivas noggrant i MKB:n.

En mötesdeltagare ställde fråga kring att vattnet från deponin har passerat den norra våtmarken innan det renas och önskade frågan om eventuell skadlig påverkan på våtmarken belyst i kommande MKB.

En mötesdeltagare uppgav att det finns gränsstenar inom eller i anslutning till det tilltänkta deponiområdet och undrade hur dessa skulle påverkas. Mårten Tagaeus uppgav att frågan kommer att undersökas och belysas i kommande MKB.

Utsläpp till vatten

Mot bakgrund av att närboende inte har kommunalt vatten utan enskild vattenförsörjning i form av bergborrade brunnar ställdes en rad frågor kring vatten- och avrinningsförhållanden och hur de enskilda brunnarna kan komma att påverkas av sökt verksamhet. Frågor uppkom även kring vattendelaren i området. Teresia Kling och Mårten Tagaeus uppgav att frågorna kommer att belysas i kommande MKB.

På fråga om vilket pH-värde vattnet i mossen har svarade att den geotekniska/geohydrologiska utredningen kommer att belysas detta.

Mötesdeltagare ställde frågor kring hur rent det utgående vattnet kommer vara efter rening i våtmarksanläggningen, hur mycket skötsel en sådan anläggning kräver och vem som bekostar det. Peter Feuerbach uppgav att vattnet kommer hålla samma kvalitet eller bättre jämfört med idag. Peter Feuerbach och Mårten Tagaeus upplyste om att verksamhetsutövaren är ansvarig för underhållet och bekostar detta. Viavest kommer i egenskap av verksamhetsutövare att ha ett evigt ansvar för deponin.

Transporter och buller

Efter genomgång av Viavests förslag på trafikförbättrande åtgärder förekom livliga diskussioner. Skiftande och till stora delar oförenliga synpunkter lämnades på förslaget. Vissa mötesdeltagare gav uttryck för ståndpunkten att vägen bör breddas för ökad framkomlighet och möjlighet att hålla hastigheten uppe medan andra ansåg att trafiksäkerhetsförbättrande åtgärder såsom skyltad sänkt hastighet, anläggande av säkra passager (gärna ljusbevakade övergångsställen) samt gång- och cykelbana på vägen bör prioriteras till förmån för oskyddade trafikanter och den mängd barn och ungdomar som vistas i området. De som förespråkade en breddning av Norra Hällesåkersvägen för ökad framkomlighet ansåg att den föreslagna åtgärden med anläggande av timglashållplatser omotiverat skulle bygga in konfliktsituationer på vägen och bidra till mer buller och mer utsläpp.

En mötesdeltagare uttryckte önskemål om anläggande av en rondell vid Östra Lindomevägen.

Belastningen på Kålleredsmotet diskuterades och Harald Lundström svarade på fråga att detta kommer att diskuteras med Trafikverket och Mölndals stad.

En mötesdeltagare ställde frågor om transporter till deponin kommer gå via Lindome istället vilket enligt denne var en snabbare väg. Mårten Tagaeus förtydligade att Viavest söker tillstånd för transporter via Kålleredsmotet. Det finns begränsningar och restriktioner på var man får köra med tung trafik och det skulle i dagsläget inte vara möjligt att köra till den planerade deponin via Lindome eftersom en bro över Kålleredsbäcken på Östra Lindomevägen har begränsningar avseende vikt vilket hindrar trafikering med tung lastbil.

Möjliga transportvägar till deponin kommer att utredas utförligt och beskrivas i kommande MKB.

Mårten Tagaeus uppgav på fråga om hur flödet med transporter kommer att se ut att flödet inte förväntas vara jämt och att den förväntade ökningen är 60-70 % avseende tung trafik.

En mötesdeltagare uttryckte önskemål om att den kommande bullerutredningen bör ta höjd för lastbilarnas förväntade lastvikt om 34 ton. Teresia Kling noterade detta.

Mötets avslutande

Mårten Tagaeus och Teresia Kling tackade för värdefulla synpunkter och uppmanade vidare mötesdeltagarna att ta kontakt om det skulle uppstå ytterligare synpunkter.

Mötet avslutades.

Vid protokollet

Jessica Nilsson

Justeras:

Mårten Tagaeus

- Bilagor:** Deltagarlista (bilaga 1)
Kungörelser (bilaga 2)
Samrådsunderlag (bilaga 3)
Samrådspresentation (bilaga 4)